

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A szegénység országában*

Forrás: *Bpesti hírlap*

Bp.

1916 I. 2c

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

361.1

Hely

Idő

"1916"

Személy

Helyszám

A szegénység országában.

Az elmúlt napokban a szegénység országában jártunk. Abban az országban, melynek nem ismeri és nem tudja senki a határát. Talán ott kezdődik, a hol vége van a palotáknak, talán már előbb is álllépi az ember, hiszen a szegénység, a nyomor olyan mint a láz: azt is megrohanja, a ki sohasem volt beteg. Ma hihetetlen embertömegek nélkülöznek Budapesten. A tűzhelyeken kialudt a láng, nincs mit főzni, az asztal terítetlen, az abrosz zálogházba került. A kenyeret meglehetősen a sötét sarokban is enni, a lámpákból már réges-rég kiégett az olaj... A proletárlakások sötétek és hidegek, a háboru elvitte a keresőt és elvitte a mindennapos ebédet, vacsorát s helyükbe ültette a nyomort.

Nem akarunk személyekről beszélni, hiszen Varga Mária szegénysége és szenvedése csak olyan, mint Nagy Istvánné, már pedig ezren meg ezren vegesülnek közöttünk a Varga Máriák, Nagy Istvánnék és a többiek, kik közül néhányat fölkerestünk hajlékukban, a melyekben fojtogat a levegő és arcunkba sir a szegénység.

Egy kis összehasonlítást kell vonni a mult meg a jelen között. Hogy mibe került a háboru előtt egy háromtagu család ellátása. A szegény asszonyok, a kik most háborus segítségből tengetik magukat és gyermekeiket, egytől-egyig azt mondták: Hónaponként nem költöttek konyhára többet nyolevan koronánál. Ebből kitellett a mindennapi ebéd, vacsora, reggeli. Szegényesen, nyomoruságosan ugyan, de meg tudtak élni ennyi pénzből.

Ma azonban, ha a család ugy élne, mint a multban, heti ötven-ötvenöt korona kellene. Valószínű, hogy a számítás optimisztikus, mert a legtöbb

proletár asszonynak fogalma sincsen az árákról, csak hallomásból tudja. Heti ötven és ötvenöt korona helyett egy hónapi jövedelmük, a mit segítség címén kapnak, ha egy gyerekük van, negyvennyolc korona harminc fillér, ha kettő, hatvannyolc korona negyven fillér. Tessék ezeket az összegeket elosztani napjára ugy, hogy mindenre teljék, a mi az élethez tartozik, a mi nélkülözhetetlen. A ki ezt meg tudja csinálni, nem ember, hanem varázsló. E helyett azonban hallottunk olyan hangot, a mely tulsoknak tartja a hadisegítségét.

— Csak most látjuk, — mondotta egy szegény asszony, — hogy milyen jó dolgunk volt azelőtt. Hej, ha még egyszer az a világ lesz!

Nem tudni, mire gondolt. Talán arra, hogy neki ugyan hiába jönnek azok, a kik deklamálni szoktak az elnyomottakról vagy talán akkor csend és meglegedés lesz az élete.

Egy háromgyerekes anyával elmondattuk az életük rendjét:

— Egyszerű az nagyon — mondotta. — Hatkor már talpon vagyok, mert takarítani járok. Huszonnégy koronát kapok takarításért elsején. A lányom meg a nagyobbik fiam iskolába járnak, a kisebbiket a szomszédokra hagyom. Délután háromkor hazajövök és elhozom a maradék ételt, megmelegítem, aztán eszünk... Olykor főzök is, ha soros vagyok.

— Az ugy van, hogy a partályok, heten megbeszéltük, hogy mindennap másik rak tüzet, hogy

kevesebb fogyjon a tüzelőből. Egy tűzön főzzük meg az ebédünket, ha van mit...

— Hogy tudnak hét családnak főzni egy kis tűzhelyen...

— Kettő-három összeáll, oszt egyfélélt főz. Vagy krumplit, vagy káposztát. A ki a zsirt adja, nem ad mást hozzá...

Künn, a proletár-negyedekben, ez a módja most az életnek. Összeadiák a szegénységüket és valahog átvergződnek egyik napról a másikra. És alig várják, hogy este legyen, hogy lefeküdhessenek. A jótékony álm ingyenbe megy, a jóllakottság nem nagyon zavarja meg álmaikat. Sok helyen az estéli világitással is ugy vannak, mint a főzéssel, mindennap másik család gyújt lámpát, mert sokba kerül a petróleum. És akkor odaövik a többi, megindul a beszéd, elkezd szállni a képzelet. Hőlepte mezőkön hegyeken által kalandoznak messze s fölkeresik a katona férjeket, fiakat, apákat... És váriák a hirt, váriák a kártyát, de legjobban azt, hogy békeség legyen, hogy a tűzhelyeken délben, este megzavuladion a tűz.

Valami csodálatos szolidaritás fejlődött ki közöttük: a szegények szolidaritása. Még soha nem voltak ilyen melegek a szívek, még sohasem szereték egymást annyira az emberek, mint most, a külvárosban. Egymás érdekéért harcolni mennek, s ha valami igazságtalanság ér egyet közülök a segítségosztás körül csapatostól vonulnak föl az asszonyok. És ha sikerül a dolog, olyan a kedv, mint diadalmos csaták után...

A legtöbb a panasza a kenyér miatt. Kevés. Sok a gyerek s a gyerek egész nap enne. Hamar megvan a sült krumplit, míg a kenyéren el volna egy nap. Nem is voltak soha olyan sápadtak a kül-

telki gverekék. mint mostanság. És soha nem hal-
lotta az ember azt a jaigató két szót annyiszor,
mint most:

— Éhes vagyok.

Az éhes gverekék serege teszi elviselhetetlenné
a szegénység birodalmának látását. Penészes, be-
esett arcok fogadják az embert, valami fájdalmas,
őreges, koravén vonás ül arcukon, úgy hogy az em-
ber alig tud rájuk nézni . . .

Hogy a lelkükön mi gubbaszt, azt hajos volna
megállapítani. Mi gverekkorunkban királyok, hő-
sök, vezérek, tengernagvok akartunk lenni, ők
azonban megirtóztak a háborútól. A multkoriban a
Váci-utról befordult a Wahrmann-utcába két fiu-
gverek. Vékony kabátka volt raituk, mosdatlan,
borzas, elhanyagolt mind a kettő, a cipőjük ron-
gyos. A hogy mennek, elkezdenek beszélni. És meg-
szólal az egyik:

— Te, tudod én mi leszek?

— Micsoda? Lakatos?

— Nem. Háziur.

— Miért háziur?

— Mert sok, sok pénzem lesz és egész nap
enni fogok. Két konvhám lesz, az egyikben hust, a
másikban tésztát fogunk sütni. Én nem leszek soha-
sem éhes . . .

Ilyenek a gverekálmok a szegények orszá-
gában.